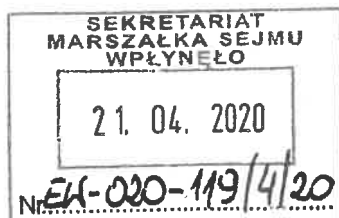

**MINISTER ROLNICTWA
I ROZWOJU WSI**

Znak sprawy: WR.fgr.071.17.2020
WR.fgr.071.17.2020

Warszawa, dnia 20 kwietnia 2020

SEJMAT
MARSZAŁKA SEJMU RP
21. 04. 2020
Wpływu.....
Znak akt.....

Do druku nr 278

Pani
Małgorzata Gosiewska
Wicemarszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowna Pani Marszałek,

W nawiązaniu do pisma z dnia 27 marca 2020 r., znak SPS-WP-171-4/20 przy którym przekazano projekt ustawy o pomocy przedsiębiorcom w czasie trwania stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii spowodowanego rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2 - uprzejmie informuję Panią Marszałek, że w załączeniu przesyłam opinię Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi do projektu ustawy o pomocy przedsiębiorcom w czasie trwania stanu zagrożenia epidemicznego spowodowanego rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2.

Załącznik: 1

Z poważaniem,

wz. Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi
\$Imię Nazwisko
\$Stanowisko
/podpisano elektronicznie/

Warszawa, dnia 20 kwietnia 2020

**MINISTER ROLNICTWA
I ROZWOJU WSI**

Znak sprawy: WR.fgr.071.17.2020

Opinia

do projektu ustawy o pomocy przedsiębiorcom w czasie trwania stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii spowodowanego rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2

W związku z pismem Pani Małgorzaty Gosiewskiej, Wicemarszałka Sejmu RP z dnia 27 marca 2020 r., znak SPS-WP-171-4/20 przy którym przekazano *projekt ustawy o pomocy przedsiębiorcom w czasie trwania stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii spowodowanego rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2*, zwanego dalej „projektem ustawy”, działając na podstawie art. 12 ust. 1, art. 14 oraz art. 16a ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz. U. z 2018 r. poz. 362, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą”, stwierdzam, co następuje:

- I. Zgodnie z art. 107 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE), *„z zastrzeżeniem innych postanowień przewidzianych w Traktacie, wszelka pomoc przyznawana przez Państwo Członkowskie lub przy użyciu zasobów państwowych w jakiegokolwiek formie, która zakłóca lub grozi zakłóceniem konkurencji poprzez sprzyjanie niektórym przedsiębiorstwom lub produkcji niektórych towarów, jest niezgodna ze wspólnym rynkiem w zakresie, w jakim wpływa na wymianę handlową między Państwami Członkowskimi”*.

Zatem wsparcie udzielane przedsiębiorcy jest uznawane za pomoc publiczną w rozumieniu ww. przepisu, o ile jednocześnie spełnione są następujące warunki:

- 1) udzielane jest ono przez państwo lub ze źródeł państwowych,
- 2) powoduje uzyskanie korzyści finansowej przez przedsiębiorcę na warunkach odbiegających od istniejących na rynku,
- 3) ma charakter selektywny (uprzywilejowuje określonego lub określonych przedsiębiorców albo produkcję określonych towarów),
- 4) grozi zakłóceniem lub zakłóca konkurencję oraz wpływa na wymianę handlową między państwami członkowskimi UE.

Biorąc pod uwagę ww. przesłanki pomocy publicznej, w zakresie pomocy publicznej w rolnictwie lub rybołówstwie, o których mowa w art. 12 ustawy, należy zauważyć, iż:

- 1) projekt ustawy przewiduje zwolnienia dla przedsiębiorców, w rozumieniu ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2019 r. poz. 1292, z późn. zm.): składek na ubezpieczenia społeczne, o których mowa w ustawie z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2020 r. poz. 266, z późn. zm.), oraz zaliczek na podatek dochodowy, o których mowa w ustawie z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1387, z późn. zm.) i ustawie z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 865, z późn. zm.),
- 2) zwolnienia, o których mowa w pkt 1, nie są ogólnodostępne, a jedynie dla przedsiębiorców spełniających kryteria wymienione w art. 2 ust. 1 i 2, art. 3 ust. 3 i 4 oraz art. 4 ust. 3 i 4 projektu ustawy, które powodują uzyskanie korzyści finansowych w stosunku do pozostałych podmiotów prowadzących działalność gospodarczą,
- 3) zwolnienie ze składek na ubezpieczenie społeczne, o których mowa w ustawie z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, oraz zaliczek na podatek dochodowy, o których mowa w ustawie z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych i ustawie z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych następuje wyłącznie w odniesieniu do przedsiębiorców, którzy spełniają warunki określone w art. 2 ust. 1 i 2, art. 3 ust. 3 i 4 oraz art. 4 ust. 3 i 4 projektu ustawy, tj.: nieprowadzenie działalności gospodarczej lub spadek przychodów w wysokości co najmniej 20 % w porównaniu do średniomiesięcznego przychodu osiągniętego w 2019 r. na skutek oraz w czasie trwania stanu zagrożenia epidemicznego spowodowanego rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2, określonych w art. 2 ust. 1 i 2, art. 3 ust. 3 i 4 oraz art. 4 ust. 3 i 4 projektu ustawy,
- 4) w odniesieniu do przesłanki zakłócenia konkurencji i naruszenia wymiany handlowej pomiędzy Państwami Członkowskimi Wspólnot Europejskich, należy mieć na uwadze orzecznictwo Trybunału Sprawiedliwości, w którym uznaje się, że pomoc dla przedsiębiorstwa wpływa na handel między państwami członkowskimi, jeżeli przedsiębiorstwo to prowadzi działalność na rynku otwartym na handel wewnątrzspółnotowy.¹⁾ Zwykły fakt wzmocnienia konkurencyjności przedsiębiorstwa względem przedsiębiorstw konkurencyjnych poprzez uzyskanie przez nie korzyści gospodarczej, której nie uzyskałoby w inny sposób przy zwykłym trybie prowadzenia

¹⁾ W szczególności wyrok Trybunału z dnia 13 lipca 1988 r. w sprawie 102/87 Republika Francuska przeciwko Komisji Wspólnot Europejskich, Rec. 1988, s. 4067.

działalności, wskazuje na istnienie ryzyka zakłócenia konkurencji.²⁾ Tym samym środek pomocy mógłby powodować zakłócenie konkurencji i wpłynąć na handel między państwami członkowskimi.

Tym samym, w mojej opinii, wszystkie przesłanki, o których mowa w art. 107 ust. 1 TFUE, są spełnione.

II. Przepis art. 2 projektu ustawy przewiduje zwolnienia dla przedsiębiorców, w rozumieniu ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców składek na ubezpieczenia społeczne, o których mowa w ustawie z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, po spełnieniu warunku określonego w art. 2 ust. 1 projektu ustawy. Należy zauważyć, że art. 5 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych nie obejmuje ubezpieczenia społecznego rolników, których ubezpieczenie społeczne regulują przepisy ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz. U. z 2020 r. poz. 174).

Przepisy art. 3 i 4 projektu ustawy przewidują zwolnienie osób fizycznych oraz osób prawnych będących przedsiębiorcami, w rozumieniu ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców z obowiązku płacenia zaliczek na podatek dochodowy, o których mowa w ustawie z dnia 6 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych i ustawie z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych, po spełnieniu warunków określonych w art. 3 ust. 3 i 4 oraz art. 4 ust. 3 i 4 projektu ustawy. Należy zauważyć, że zgodnie z art. 2 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 6 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz art. 2 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych, przepisów tych ustaw nie stosuje się do przychodów z działalności rolniczej, z wyjątkiem przychodów z działów specjalnych produkcji rolnej. W art. 3 ust. 5 oraz art. 4 ust. 5 projektu ustawy określono, że zwolnienia te stanowią pomoc *de minimis*.

Należy zauważyć, że w przypadku zwolnienia przewidzianego w art. 2 projektu ustawy nie przewidziano rodzaju zwolnienia, jak w przypadku zwolnień określonych w art. 3 i 4 projektu ustawy, które to stanowią pomoc *de minimis*, zgodnie z przepisami określonymi w art. 3 ust. 5 oraz art. 4 ust. 5 projektu ustawy.

III. W odniesieniu do zwolnienia zaproponowanego w art. 2 projektu ustawy należy określić, czy zwolnienie to stanowić będzie pomoc *de minimis* jak w przypadku pozostałych zwolnień, czy stanowić będzie pomoc publiczną podlegającą notyfikacji Komisji Europejskiej, zgodnie z art. 108 TFUE.

²⁾ Wyrok Trybunału z dnia 17 września 1980 r. w sprawie 730/79 Philip Morris Holland BV przeciwko Komisji Wspólnot Europejskich, Rec. 1980, s. 2671.

Komisja Europejską przygotowała *Komunikat -Tymczasowe ramy środków pomocy państwa w celu wsparcia gospodarki w kontekście trwającej epidemii COVID-19 (Dz. Urz. UE C 91 I z 20.03.2020, str. 1, z późn. zm.)*, w którym w pkt 40 przewidziano odroczenie płatności podatków oraz składek na ubezpieczenie społeczne przedsiębiorstw (w tym osób samozatrudnionych) szczególnie dotkniętych przez epidemię COVID-19, na przykład funkcjonujących w określonych sektorach lub regionach, czy też będących przedsiębiorstwami określonej wielkości. Dotyczy to również środków przewidzianych w odniesieniu do obowiązków podatkowych i obowiązków w zakresie zabezpieczenia społecznego, a mających na celu złagodzenie ograniczeń związanych z płynnością, z jakimi borykają się beneficjenci, w tym m.in. odroczenia płatności ratalnych, łatwiejszego dostępu do planów spłaty należności podatkowych i przyznawania okresów bezodsetkowych, zawieszenia windykacji należności podatkowych oraz przyspieszonych zwrotów podatku. Pomoc taką należy przyznać przed dniem 31 grudnia 2020 r., a termin odroczenia nie może przypadać później niż dnia 31 grudnia 2022 r. Komunikat Komisji określa też maksymalne kwoty pomocy udzielane dla poszczególnych sektorów gospodarki w ramach programów pomocowych przewidujących udzielanie pomocy w związku z trwającą epidemią COVID-19. Zgodnie z pkt 52 komunikatu Komisji, państwa członkowskie są zobowiązane zgłosić Komisji Europejskiej programy pomocowe przewidujące udzielanie pomocy w związku z epidemią COVID-19, która to zobowiązała się do szybkiej oceny i podjęcia decyzji odnośnie tych programów pomocowych.

W przypadku zwolnienia, o których mowa w art. 2 projektu ustawy, należy dostosować przepisy projektu ustawy do wymogów określonych w komunikacie Komisji albo wskazać, że pomoc taka będzie stanowiła pomoc *de minimis*.

Zwolnienia, o których mowa w art. 3 i 4 projektu ustawy, stanowią pomoc *de minimis*.

Pomoc *de minimis* może być udzielana na podstawie następujących przepisów:

- 1) rozporządzenia Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy *de minimis* (Dz. Urz. UE L 352 z 24.12.2013, str. 1), w którym limit pomocy na beneficjenta wynosi 200.000 euro,
- 2) rozporządzenia Komisji (UE) nr 1408/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy *de minimis* w sektorze rolnym (Dz. Urz. UE L 352 z 24.12.2013, str. 9, z późn. zm.), w którym limit pomocy na beneficjenta wynosi 20.000 euro,
- 3) rozporządzenia Komisji (UE) nr 717/2014 z dnia 27 czerwca 2014 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy *de minimis* w sektorze rybołówstwa i akwakultury (Dz. Urz. UE L 190 z 28.06.2014, str. 45), w którym limit pomocy

de minimis na beneficjenta wynosi 30.000 euro.

W rozporządzeniach Komisji nr 1408/2013 oraz 717/2014, oprócz limitów pomocy dla beneficjenta, obowiązują limity krajowe.

W przypadku pomocy w rolnictwie na podstawie rozporządzenia Komisji (UE) nr 1408/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy *de minimis* w sektorze rolnym limit krajowy jest na wyczerpaniu. Na dzień 17 kwietnia 2020 r. wykorzystanie limitu krajowego wynosi 85,18%.

IV. W mojej opinii, w przypadku określenia wszystkich zwolnień przewidzianych w projekcie ustawy jako pomoc *de minimis* na podstawie rozporządzeń wymienionych w pkt III tej opinii, pomoc taka jest zwolniona w obowiązku jej notyfikacji Komisji Europejskiej. Zgodnie z art. 109 TFUE, Rada może określić kategorie pomocy, które są zwolnione z wymogu zgłoszenia. Kategorie tej pomocy zostały określone w rozporządzeniu Rady (UE) 2015/1588 z dnia 13 lipca 2015 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do niektórych kategorii horyzontalnej pomocy państwa (Dz. Urz. UE L 248 z 24.09.2015, str. 1, z późn. zm.).

Komisja na podstawie tego rozporządzenia może postanowić, że niektóre kategorie pomocy nie spełniają wszystkich kryteriów określonych w art. 107 ust. 1 TFUE, i w związku z tym zostają wyłączone z procedury zgłoszenia przewidzianej w art. 108 ust. 3 TFUE, pod warunkiem że pomoc przyznana temu samemu przedsiębiorstwu w ciągu danego okresu nie przekroczy pewnej stałej wielkości. Pomoc taka nazywa się pomocą *de minimis*.

W przeciwnym wypadku projekt ustawy, będący programem pomocowym, musi być notyfikowany zgodnie z art. 108 ust. 3 TFUE oraz spełniać wymogi Komunikatu Komisji *-Tymczasowe ramy środków pomocy państwa w celu wsparcia gospodarki w kontekście trwającej epidemii COVID-19*.

Zgodnie z art. 108 ust. 3 TFUE, pomoc nie może być udzielona bez zgody Komisji Europejskiej, chyba że jest to pomoc zwolniona z obowiązku notyfikacji. W przypadku udzielenia pomocy z naruszeniem ww. przepisu, Komisja Europejska może zażądać zwrotu pomocy od beneficjentów wraz z odsetkami od dnia jej udzielenia, jeżeli uzna, iż pomoc ta jest niezgodna z zasadami wspólnego rynku.

Jednocześnie należy zauważyć, że przepisy projektu ustawy nie przewidują pomocy dla producentów rolnych.

wz. Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Szymon Giżyński
Sekretarz Stanu
/podpisano elektronicznie/

